

## SCÉNÁŘ HODINY

<b>Ročník:</b> 8.-9.	<b>Tematický celek:</b> Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Sociální a hospodářské prostředí Česká republika Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	<b>Téma:</b> Srovnání provozoven maloobchodu s potravinami z různých hledisek (reklama a marketing, přístup k zákazníkovi, původ nabízeného zboží, cena zboží). <b>Čas:</b> Celkem 5 vyučovacích hodin rozdělených následovně: Příprava ve třídě (lokalizace provozoven) – 1h, práce v terénu (ve dvou provozovnách) – 2h., zpracování výsledků a hodnocení – 2h.
<b>Očekávané výstupy:</b> <b>Student, žák:</b> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů; používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii; přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře; porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit; hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje; ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu; aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny; uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině. <p style="text-align: right;"><i>(zdroj: RVP, 2016)</i></p>		
<b>Dovednosti:</b> Sběr, třídění, zpracování a hodnocení informací; Praktické dovednosti v oblasti mezipředmětových vazeb (matematika) – výpočty a porovnávání cen vybraných potravin; Tvorba kartografických děl a elaborátů (mapka rozmístění provozoven maloobchodu s potravinami, mapky rozložení zboží ve dvou vybraných obchodech); Práce a orientace v terénu dle vlastních mapových děl; Argumentace a vytváření závěrů na základě prekonceptů a nově získaných informací v terénu.		<b>Náměty pro terénní výuku:</b> Tuto činnost je možnost aplikovat prakticky v jakémkoliv městě či větší obci. Předpokládá se větší diverzita typů provozoven maloobchodu s potravinami. Činnost je vhodná k realizaci po celý rok. U některých řešených výrobků může docházet v průběhu roku k výrazným výkyvům – např. cena jablek s ohledem na aktuální úrodu v ČR i ve světě.
<b>Dílčí cíle, prostřednictvím praktického a osobního náhledu do problematiky globalizace v obchodě se žáci naučí:</b> Blíže rozlišovat jednotlivé typy provozoven maloobchodu dle podstatných znaků; Pochopit smysl a funkci rozložení výrobků na ploše obchodu ve vztahu k nakupujícím;		

<p>Zhodnotit a vhodně prezentovat svůj názor na reklamní činnost provozoven (letáky);</p> <p>Orientovat se v aktuálních cenách různého druhu zboží, být schopen si všimnout rozdílů mezi cenami a snažit se určit důvod těchto rozdílů;</p> <p>Rozumí pojmu „privátní značka“ v souvislosti s globalizací;</p> <p>Dokáže určit zemi původu vybraného zboží a porovnat české výrobky s těmi ze zahraničí z hlediska ceny.</p>		
<p><b>Sylabus tématu/začlenění do širšího rámce:</b></p> <p>Propojuje všechny tematické celky uvedené v úvodu tabulky, aktivita je vhodná pro žáky 8. nebo 9. ročníku základní školy i pro studenty gymnázia.</p>	<p><b>Mezipředmětové vazby:</b></p> <p>Matematika, výchova k občanství, výtvarná výchova, přírodopis, cizí jazyk.</p>	
<p><b>Pomůcky:</b></p> <p>Pracovní listy, mapové podklady – mapka vybrané městské části pro zakreslení provozoven, psací potřeby, pastelky, kalkulačka, letáky dvou zvolených obchodů.</p>	<p><b>Příprava učebny:</b></p> <p>Počítačová učebna – pro přípravu mapových podkladů před odchodem do terénu.</p> <p>Klasická učebna s PC a dataprojektorem – zpracování výsledků a jejich prezentace.</p> <p>Terén – větší město v ČR, provozovny maloobchodu s potravinami.</p>	
<p><b>Individuální přístup:</b></p> <p>Je řešený v rámci skupinové výuky. Skupiny jsou diferencované – chlapci společně s děvčaty, ve skupině jsou zastoupeni studenti s výbornými i horšími studijními výsledky.</p> <p>Žáci se v obchodě pohybují ve svém volném čase, není potřeba zajišťovat BOZP.</p>		
<p><b>Scénář hodiny</b></p>		
<p><b>Činnost žáků</b></p>	<p><b>čas (min)</b></p>	<p><b>Činnost učitele</b></p>
<p><b>1. hodina - práce v počítačové učebně</b></p> <p>Pozdrav, případná příprava pomůcek. V počítačové učebně si žáci kontrolují své PC stanice.</p>	5	<p>Pozdrav, zápis do TK a jiná administrativa. V počítačové učebně zkontroluje funkčnost PC stanic.</p>
<p>Žáci sedí, poslouchají, případně odpovídají na otázky učitele.</p>	5	<p>Úvod do tématu – pomocí vyprávění, kladení geografických otázek, motivačního videa aj.</p>
<p>Žáci si rozdávají pracovní listy a vytvoří dvojice/pracovní skupinky.</p>	5	<p>Vydá pokyn k rozdělení pracovních listů. Utvoří dvojice/pracovní skupinky.</p>
<p>Pracují ve dvojici/skupince na tvorbě mapy obce/města/městské části</p>		<p>Vydá pokyn k práci na PC s mapovými</p>

<p>s provozovny vybraného druhu obchodu (potravin, elektro, drogerie). Je možné využít server <a href="http://www.mapy.cz">www.mapy.cz</a> nebo jiný.</p> <p>Zapisují si postup práce a spolu s učitelem konzultují průběh práce, obsah úkolů nebo věci ohledně pomůcek. Žáci se ve dvojici/skupině domluví, kdo jaký navštíví obchod.</p>	<p>20</p>	<p>servery jako např. <a href="http://www.mapy.cz">www.mapy.cz</a></p> <p>Ukládá žákům dílčí úkoly, jako je například zakreslení různých typů provozoven maloobchodu s potravinami (dle úkolů v pracovním listu)</p> <p>Kontroluje práci žáků, pomáhá výkonnostně slabším žákům, řeší otázky technického charakteru aj.</p>
<p><b>2. - 3. hodina - práce v terénu - individuální práce žáka</b></p> <p>Žák provede ve vybrané prodejně sběr geografických dat a jiných podkladů nutných ke správnému vyplnění pracovního listu.</p> <p>Žák nezapomene dbát zvýšené opatrnosti během celého pobytu v terénu, a to jak uvnitř provozoven, tak vně. Chová se také slušně a uctivě k ostatním lidem.</p>	<p>10</p>	<p>Vysvětluje žákům pracovní postup na dalších úkolech z pracovního listu. Vysvětluje žákům, že další jejich práce bude samostatná – nejlépe v doprovodu rodičů navštíví vybranou provozovnu maloobchodu (s potravinami) a provedou zde sběr dat.</p> <p>Nabádá žáky k opatrnosti při mapování sběru dat.</p>
<p><b>4. - 5. hodina - práce ve třídě</b></p> <p>Žáci se opět sejdou do pracovních dvojic/skupin a zpracovávají získaná geografická data z terénu. Vzájemně si ve dvojici porovnávají zpracované úkoly ve 2 odlišných provozovnách obchodu.</p> <p>Žáci v rámci pracovních skupinek slovně zhodnotí rozmístění provozoven maloobchodu s potravinami ve vybrané městské části.</p> <p>Žáci sedí v kruhu, pracovní skupiny sedí vždy u sebe a postupně představují, interpretují a slovně</p>	<p>2h vč. přesu na vybraná místa</p> <p>45</p> <p>-----</p> <p>15</p>	<p><i>Zde se dle doposud získaných zkušeností doporučuje žáky nechat pracovat samostatně, respektive v doprovodu rodičů. Návštěvy provozoven maloobchodních jednotek s potravinami najednou desítkami žáků v doprovodu učitele/učitelky se důrazně nedoporučují.</i></p> <p>Vyzývá žáky, aby opět utvořili dvojice/pracovní skupinky a v nich dokončily práci na pracovních listech s pomocí dat, které získali v terénu.</p> <p>Dá prostor dvojicím/pracovním skupinám, aby představily dosažené výsledky práce na pracovních listech a slovně je zhodnotily.</p> <p>Vyzývá žáky, aby slovně zhodnotili rozmístění provozoven maloobchodu s potravinami v městské části.</p> <p>Vyzývá žáky, aby slovně zhodnotili, jak se</p>

hodnotí svoje dosažené výsledky práce zaznamenané v pracovním listu a grafických výstupech.	10	jim v terénu pracovalo, jaké nové informace se dozvěděli, co je překvapilo mile/nemile aj. Moderuje vzniklou diskuzi.
Žáci si sdělují, co je překvapilo mile/nemile aj.		Popřípadě jim klade další doplňující otázky ohledně úkolů z pracovního listu ve snaze rozprout diskuzi.
Žáci rovněž argumentují a obhajují své názory na otázky typu – např., ze kterých zemí pochází výrobky mající privátní značky nebo která jablka byste si jako skupina koupili (česká/zahraniční).	20	Učitel důležité geografické pojmy, jevy a krátké věty po žácích opakuje a formuluje pro ty, kteří úkol/y nedokázali/nestihli vypracovat nebo měli jiný problém.
Jedna až dvě lavice jsou uvolněny pro „výstavku“, kde leží tematicky k sobě všechny grafické výstupy z práce v terénu. Žáci se k nim v rámci pracovních skupinek vyjadřují. Slovně vyjadřují svůj názor o rozmístění výrobků ve vybraných provozovnách (co je nahoře, co dole, co ve výšce očí aj.). Skupiny argumentují navzájem, proč si myslí, že právě u jejich provozovny bylo rozmístění stejné/jiné.	20	Určí žákům, kam mají přinést všechny vypracované grafické výsledky k celkovému posouzení.  Vyjadřuje se a zhodnocuje jednotlivé grafické výstupy. Jmenuje klady a zápory. Vynáší hypotézy, proč právě k nim došlo.  Dále řídí případné diskuze mezi pracovními skupiny či uvnitř některé samotné.
Vyjadřují se k práci na pracovním listu jakožto celku. Sdělují své celkové dojmy.	15	10 Provede závěrečné zhodnocení celé aktivity ve smyslu, co se povedlo a co nikoliv a proč tomu tak bylo.

#### **Hodnocení aktivit žáků ve výuce:**

Hodnotí se především aktivní přístup k zadaným úkolům (ve škole i v terénu) a kvalita výstupů. Podrobněji: celková úroveň výstupu (pracovního listu) a základní kartografické náležitosti u mapových děl. U slovních výstupů hodnotíme např. způsob mluveného projevu, užívání správné geografické a kartografické terminologie aj. Důležitá je zpětná vazba, a to jak pro jednotlivce, tak pro skupinu jakožto celek (zhodnocení práce a dosažených výsledků).

#### **Hodnocení výuky – sebereflexe učitele:**

Po skončení výuky se zamyslete nad svou rolí ve vedení výuky. Zhodnotíte úspěchy a nedostatky, které se při výuce vyskytly. Zhodnotíte, zda má smysl aktivitu opakovat ve stejné formě či je nutno přijít s alterací, případně v jaké fázi aktivity a jak konkrétně.